

Vidéki levél.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Nagyon csekély ügy az, amelynek érdekében soraimmal felkeresem, de a mi viszonyainkra annál jellemzőbb.

Nevezetesen az egyetemi növénykertben a tenyésztett cseres és szabadföldi növények neveit kis fából készült névjelző léczre szoktuk feljegyezni. A növénykert ilyen névjelzőt évente 8—10.000 darabot szükségel. Amidőn a növénykert igazgatását átvettem, a régi idő maradványaként a kert külföldről szerezte be ezeket a névjelzőket. Nagyon természetes, hogy mindjárt kezdetben akként intézkedtem, hogy ezeket magyar forrásból szerezze be, értve ez alatt magyar termelést és nem a külföldi árut közvetítő magyar kereskedelmi forrást. Azonban egy-két rendelés után csakhamar be kellett látnom, hogy a magyar iparnak mindenképen való pártolásáról ebben az esetben le kell mondanom a selejtes áru miatt, amelynek legfeljebb 20—30 százalékát lehetett használni, jöllehet kétszer, sőt háromszor drágábban kellett megfizetni!

Resteltem ezt az eljárásomat, amelylyel a honi ipart kellett mellőznöm, míg e napokban a névjelzőkről szóló külföldi árjegyzéket kaptam, amely a m. kir. faiskolák szállítója czimével büszkélkedik. Ez a körülmény megnyugtató, mert eljárásomat igazolta, hiszen a faiskolák ugyanazon minisztérium igazgatása alá tartoznak, mint a névjelzők forrását alkotó erdők! Miért kell azonban ennek így lenni és miért nem lehet ez másként?

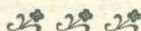
Tájékoztatóul közlöm, hogy a 10 *cm* hosszú, 1,6—2 *cm* széles, 5—6 *mm* vastag, egyik végén hegyezett névjelző 1000 darabja egy bucsai czégnél 6 korona, egy budapesti czégnél 6 korona, egy bécsi-budapesti czégnél már csak 3 korona, holott a thüringiai három czégnél, nevezetesen a grossbreitenbachinál 1,80 korona, a menselbachinál 1,44 korona, a geschwendainál 1,56 korona, végül pedig a m. kir. faiskoláknak szállító brünni czégnél 2,20 korona. Megjegyzendő, hogy a külföldi cégek szállította névjelző hasított áru és simított felületű, tehát az írásra alkalmas, ellenben a hazai névjelző fűrészelt áru, nem simított felületű és írásra teljesen alkalmatlan, ha pedig az írásra alkalmassá akarja tenni a munkás, akkor a faragás alatt természetesen ferdén kettéhasad.

Nem lehetne nálunk is, ha már olcsóbban nem is, de a külföldinek megfelelő árut készíteni? Hiszen a névjelzőket akár a háziipar vagy kisipar is elkészíthetné, akár a zsindeyeket és így néhány ezer korona juthatna népünk kezébe.

Közlöm pedig mindezeket azért, hogy az Országos Erdészeti Egyesület közbenjárására talán a Háziipar Egyesület vagy a Hegyvidéki Kirendeltség kezébe veszi ezt az ügyet is és kedvező megoldásra juttatja, és a névjelzőknek honi forrásból való beszerzését teszi lehetővé, ha már a budapesti kartársak kénytelenek is a tőzeget, lápföldet stb. osztrák forrásból beszerezni.

Matlárháza, 1910. évi július hó 25-én.

Kiváló tisztelettel
Mágoicsy-Dietz Sándor.

Erdődi Pálffy István gróf. †

1828—1910.

Mult hó végével, július hó 27-én erdődi Pálffy István pozsonyi gróf, titkos tanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület egykori alelnöke jobblétre szenderült. Mint a hajdani Magyar Erdész-Egylet alelnöke, ő vezette azt a nevezetes rendkívüli közgyűlést, amely az Országos Erdészeti Egyesületnek alakuló gyűlésévé lett, 1866 december hó 9-én. Pálffy István gróf ezen az ülésen az új egyesületnek is alelnökévé választatott s mint ilyen még 1868-ig viselte tisztségét, amidőn attól visszavonult.

Őrizze meg a magyar erdészet emlékét kegyelettel, mint egyikét azoknak, akik ott állottak az Országos Erdészeti Egyesület bölcsőjénél!

Béke hamvaira!

Pálffy István gróf 1828 június 3-án született Vöröskővárában, Pozsony megyében. Szülei Pálffy Vincze gróf és Csáky Apollónia grófnő voltak. Középiskolai és jogi tanulmányait Pozsonyban végezte. 1846-ban kezdte meg nyilvános pályáját, mint Pozsony megye tiszti aljegyzője, majd 1848-ban az első magyar belügyminisztériumban fogalmazó lett, de ugyanez év decemberében már megvált állásától. A szabadságharc lezajlása után Vöröskővárába vonult vissza szüleihez. Később atya kívánságára újból állami szolgálatba lépett és az akkor Bécsben székelő legfőbb törvényszék magyar osztályában, majd mint a

magyar királyi helytartóság tanácsosa működött. 1856-ban kelt egybe Desseffy Matilddal, néhai Desseffy Ferencz gróf leányával. 1859-ben végképen kilépett az állami szolgálatból és átvette a szüleitől örökölt vöröskői uradalom kezelését. 1865-ben a bazini kerületben nagy többséggel országgyűlési képviselővé választották. Azóta folyton közügyekkel foglalkozott. 1856-ban a törvényszék a Pálffy Pál Nádor 1653. évből származó végrendeletében alapított családi szeniorátusnak hitbizományi gondnokává nevezte ki, mely állásában 43 évig sikeresen működött a családi intézményeknek anyagi tekintetben való megszilárdulása javára. Mint Pozsony megye törvényhatóságának virilistája, továbbá a közművelődési és gazdasági, valamint több jótékonyági egyesületnek, így a Magyar Vöröskereszt Egyesület pozsonyi választmányának hosszú éveken át buzgó elnöke, kiváló sikerrel működött. 1856 óta cs. és kir. kamarás és a főrendiház pénzügyi bizottságának tagja volt. 1900 december 8-ika óta családi szenior és mint ilyen, pozsonyi gróf. 1902 december hónapja óta valóságos belső titkos tanácsos.

Temetése július hó 30-án Vöröskőn ment végbe.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

76540/IX/A/2. sz. — A gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó évben október hó 15-én megkezdődő két-éves méhészmunkás-tanfolyamra pályázat hirdettetik. Fel fog vétetni hat olyan egyén, kik 16-ik életévüket betöltötték, de 35-ik étvévüket még tul nem haladták.

A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez (Budapest, V., Országház-tér 11.) folyó évi augusztus hó 15-éig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani:

1. keresztlevél (születési bizonyítvány);
2. az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány;
3. hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használhatóságának s megbízhatóságának tanujelét adta. A földmives- vagy kertmunkásiskolát végzetten előnyben részesülnek;
4. azok, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanuskodó községi bizonyítványt; azoknak pedig,

kik szülői vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még szüloik, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőknek a tanfolyamra való belépést megengedi;

5. csatolandó továbbá az ép, egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvány-nal együtt;

6. a hadköteles sorban levők részéről szükséges annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek.

A tanfolyamra felveendő egyének a gazdaságban szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak, betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben is részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkívántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket használatra szintén a gazdaságban kapják.

Azon esetben, ha a felvett tanuló évközben saját akaratából távoznék a gazdaságból, az élvezett ellátás díját a szülő vagy gyám megtéríteni tartozik.

Minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapest, 1910 július 21.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

A házigomba és egyéb, épületfákat romboló gombák. Egy része a kutatóknak azt a nézetet vallja, hogy a házigomba (*Merulius lacrymans*) hazátlan kulturnövény, mely rendezett erdészeti viszonyok folytán az erdőkből eltűnt. Egy másik köre a kutatóknak azt állítja (támaszkodva ama valóságra, hogy a házigomba termőtestei az erdőkben jelennek meg), hogy e gomba az erdőkben